

Ezechiël 47/Johannes 7/Openbaring 22: Een rivier vol levend water.

Orde van dienst:

Welkom en Votum en zegengroet

LB 103c: 1, 2, 3

Gebed

Kinderen + lied

Inleiding: "Levend water: terug naar Eden".

Lezen: Ezechiël 47: 1-12

preek

Johannes 7: 37-38

preek

Openbaring 22: 1-5

preek

Opwekking 642 De rivier

Wet

Psalm 98: 4

Gebed

Collecte

Opwekking 334 Heer, uw licht en uw waarheid schijnen

Zegen.

Welkom/Inleiding: sinds Pinksteren ging het over de Heilige Geest in de diensten. Over de vruchten van de Geest: de liefde, de vreugde en de vrede.

Vanmorgen de afsluiting: over de Geest die levend water in onze wereld laat vloeien. Die rivieren van levend water uit de harten van mensen laat stromen.

Gebed: Almachtige Koning, bron van al het leven, we danken u voor deze nieuwe dag. Elke dag ruimte voor een nieuw begin.

U bent lankmoedig, groot van geduld. Dat heeft u door de eeuwen door laten zien. Keer op keer op keer. Vooral toen uw eigen zoon midden in onze wereld voor die wereld wilde sterven aan een kruis. En wij, kleine mensen, mogen ons geborgen weten in uw vrede. We mogen ons tooien met de naam 'kinderen van God'. Daarom begonnen we deze dienst ook met een loflied, Here God. Omdat u een loflied waard bent.

We komen ook bij u 'in onze broze kracht'. Dat ervaren we zo vaak we weer horen van een overlijden, die 'broze kracht'. Wie zijn we als u ons leven niet draagt en beschermt? We danken u, dat onze zvr van Dijk dat ook mocht geloven. Wat was zij broos geworden. Wat goed om te weten, dat u ook haar hebt geborgen in uw vrede. Wilt u met de familie om haar heen zijn. Geef dat die hun troost ook bij u mogen zoeken. Want alleen bij u zijn woorden van eeuwig leven.

Zegen deze zondag, Vader. Kom met uw woorden en met uw Geest in onze harten en geef dat ons leven zo mag bloeien en vrucht dragen. Amen.

Inleiding op de Schriftlezing:

In de Bijbel gaat het vaak over water. Over rivieren en dorst.

Dat kun je je ook goed voorstellen: in warme landen waar het makkelijk 40 graden of meer kan worden is water erg belangrijk. Nog kostbaarder dan olie of zelfs goud. Want wat heb je aan een meer vol goud in de woestijn?

Zo begint de bijbel ook: over de hof van Eden en over rivieren.

Dia 1

"God, de HEER, legde in het oosten, in Eden, een tuin aan en daarin plaatste hij de mens, die hij had gemaakt. Hij liet uit de aarde allerlei bomen opschieten, die er aanlokkelijk uitzagen,

met heerlijke vruchten. In het midden van de tuin stonden de levensboom en de boom van de kennis van goed en kwaad.

Er ontspringt in Eden een rivier die de tuin bevoeit. Verderop vertakt ze zich in vier grote stromen. Een daarvan is de Pison. Die stroomt om heel Chawila heen, het land waar goud gevonden wordt. (Het goud van dat land is uitstekend en er is daar ook balsemhars en onyx.) De tweede rivier heet Gichon; die stroomt om heel Nubië heen. De derde rivier heet Tigris, die loopt ten oosten van Assyrië. De vierde tenslotte is de Eufraat.”

Zo begon onze geschiedenis.

Maar door de zonde kwam er afstand tot God. Strijd tussen mensen. Er kwam droogte. Dorst. Tot diep in mensenharten. Dorst naar liefde, veiligheid, shalom.

Daar gaat de preek over. Over water. Levend water.

Of liever: drie preken. Eén uit Ezechiël. Eén uit Johannes. Eén uit Openbaring.

Dit is mijn laatste zondag van dit seizoen. Hierna heb ik twee studieweken en daarna wat vakantieweken. Dus dacht ik: ‘ik preek een tijdje niet, dus nu maar even een spetterend slot!’.

Ja, letterlijk ‘spetterend’! Het gaat over het levende water.

Lezen: Ezechiël 47: 1-12

Preek:

Diep in het zuiden van Israël ligt de dode Zee.

Dia 2

De rivier de Jordaan ontstaat op de Hermon, stroomt door het meer van Galilea, door het Jordaan-dal en mondt in het zuiden uit in de Dode Zee.

Dia 3

En het is echt een dode zee.

De zee ligt meer dan 400 meter onder de zeespiegel. Het ligt in woestijngebied en het is er erg warm. Door de warmte verdampt er veel water en daardoor wordt het meer steeds zouter. Want het water verdampt, maar de zouten en de mineralen en het zwavel blijven achter. Het water is zo tien keer zouter dan het water van de zee. Ruim 30 % zout. Het is zo zout, dat het zout zich afzet op de stenen op de oevers. Zo zout, dat er niets in dit water kan leven. Geen plant, geen vis, niets.

Dia 4

Bij de Dode Zee heerst de dood.

Ezechiël ziet in een visioen hoe deze Dode Zee tot leven komt. Zoet water stroomt de Dode Zee binnen en het water wordt zoet. Er zwemmen weer vissen. Zoveel soorten vis als in de grote Middellandse zee. Aan de oevers staan vruchtbomen, waarvan de bladeren niet verwelken en de vruchten niet opraken. De bladeren van de bomen geven genezing.

Het lijkt wel een paradijs.

Hoe kan dit? Waar komt dit zoete, levende water vandaan? Dat vertelt hij.

Ezechiël profeteert in Babel. Land van ballingschap. Zo’n 7 eeuwen voor de komst van Christus.

Tientallen jaren daarvoor is Israël in ballingschap naar Assur verbannen. Later Juda in ballingschap naar Babel. Ver van Jeruzalem. Ver van de tempel. Verstrooid. Vreemde goden.

Dat gebeurde vanwege de vele zonden van het volk in het beloofde land. De ontrouw van koningen, die de afgoden vereerden. Het domme egoïsme van priesters. De hardheid waarmee het recht van wezen en weduwen werd vertrapt. Waarmee armen en vluchtelingen werden uitgebuit.

Het levende water stond stil. En stilstaand water kan makkelijk bederven en stinken.

Na vele jaren, na veel waarschuwingen en na veel tijd om tot bekering te komen, heeft de Almachtige zijn volk in ballingschap naar vreemde landen laten wegslepen. De stad en de tempel bleven achter. Verwoest. Leeg. Overwoekerd. Waar eens de rook van de offers opsteeg en de gebeden van het volk, waar gezongen werd door de priesterkoren, daar klonk nu de stilte of de kreet van een eenzame roofvogel.

Na vele jaren komen er groepen ballingen terug in het beloofde land.

Uitgebreid vertelt Ezechiël hoe de tempel moet worden hersteld. Zes lange hoofdstukken vol aanwijzingen. Over de poorten, de priesterruimte, het altaar. Over reiniging en verzoening.

En als alles klaar is en als de HERE zelf weer in de tempel verschijnt, dan schrijft Ezechiël ons hoofdstuk. Over de rivier en de Dode Zee.

Want hoe kan het, dat die Dode Zee vol dood weer tot leven komt? Dat er vissen zwemmen en er vissers op de oever staan en vruchtbomen vol fruit?

Omdat die rivier ontspringt in de tempel. Waar de heilige God troont. Het water stroomt als klein beekje uit de tempel, langs het altaar en door de poort. En al snel wordt het beekje een beek. Een stroom. Een rivier. Breed en vol leven. Tot het uitstroomt in de Dode Zee en die Zee vol dood tot leven brengt.

Hoe kan dat? Leven in de Dode Zee? Bloeiende bomen in dit giftige klimaat?

Omdat God zelf de bron is.

U ziet denk ik zelf al wel, dat die Dode Zee beeld is van het volk van die dagen. Er zat geen leven meer in het volk. Geen leven met God. Er was onrecht. Afgoderij. Geweld. Het volk had zichzelf losgesneden van de bron. Het levende water stond stil en het leven was gaan stinken.

Maar nu de tempel is hersteld, nu God daar weer woont en zijn woorden vol leven worden gehoord, is er weer leven. Dat levende water is zó krachtig, dat zelfs de Dode Zee vol leven is.

Die belofte geeft de HERE zijn volk: als jullie naar mij luisteren, als mijn liefde in jullie mag wonen, dan wordt het leven weer goed.

Die belofte geeft Hij aan jou: als je je aan mij geeft, dan komt er leven in je leven. Diepte. Door het levende water groeien er vruchten.

Sluit je niet af voor mij. Want dat gaat soms zo makkelijk.

Dat ken je misschien wel. Je vergeet te bidden. Je gaat helemaal op in je games en je mobieltje. Wat je vrienden vinden. God is in je gewone leven vaak helemaal niet aanwezig. De idolen van deze dagen vragen je aandacht en je liefde.

Iedereen zal dit herkennen. Ik tenminste wel.

Maar het gevaar is dat de vrede je ontglipt. Dat je leven stil staat.

Een Dode Zee.

“Sluit je aan op de bron! Op God zelf!”, roept de profeet.

Je hoort zijn woorden en je denkt: “Klinkt mooi. Alleen: hoe doe ik dat?”.

Lezen: Johannes 7: 37-39

Preek:

Ja, hoe doe je dat? Je aansluiten op de bron. Waar is die bron nu? Want ik zie geen rivier. Geen Jordaan. Geen tempel. En God zie ik al helemaal niet!

Waar is die bron? Waar vind ik levend water? Waar vind ik God en vergeving en inspiratie?

Ten oosten van Jeruzalem ligt het Kidron-dal.

Tussen Jeruzalem en de Olijfberg.

Dia 5

In dat dal ligt een bron: de Gihonbron. Een bron vol levend water.

En die bron is er nog steeds.

Er is alleen één probleem: de bron ligt buiten de stad. Buiten de muren in het dal.

Je snapt het gevaar: als een vijandelijk leger Jeruzalem wilde veroveren en de legers rondom de stad lagen, was de weg naar de Gihonbron afgesloten. En zonder water kunnen mensen niet leven.

Ruim 7 eeuwen voor Christus heeft koning Hizkia daarom een tunnel laten graven van die Gihonbron, onder de muren door, naar een plek in Jeruzalem. Een tunnel van wel 530 meter lang. Die tunnel is er nog steeds. Daar kun je doorheen lopen en veel toeristen doen dat nog steeds.

Dia 6

Zo wilde Hizkia ervoor zorgen, dat de stad altijd voldoende water had tijdens een beleg. Levend water, dat niet bedorven was.

Binnen de muren van de stad kwam deze tunnel uit in de zogenaamde vijver van Siloam.

Die is onlangs teruggevonden.

Dia 7

Jezus heeft daar in zijn dagen de ogen van een blinde nog genezen.

Dia 8

Jezus maakte een papje van spuug en zand, smeerde de modder op zijn ogen en zei: "Ga naar de vijver van Siloam en je zult weer zien".

Jezus is op het Loofhuttenfeest in Jeruzalem. Een mooi feest vol vrolijkheid en leven. Een oogstfeest vol muziek en eten en drinken. Ook een feest waarop mensen kleine hutjes maakten van takken en bladeren en daarin een paar nachten sliepen. Zo herdachten de joden, dat ze 40 jaar lang in de woestijn in tenten woonden. Onder de open hemel. De tijd dat de Here hen door die vreselijke woestijn in het beloofde land had gebracht. Onderweg gaf hij brood uit de hemel en water uit de rots. Levend water.

Zo was er zelfs in de woestijn volop leven omdat de HERE bij zijn volk was en het beschermde. Hij was de bron. Dat was de les die hij zijn volk in die dode woestijn wilde leren: "Blijf dicht bij mij. Bij mij is leven! Ik ben de bron!".

Op dat Loofhuttenfeest was een mooie rite gegroeid.

Een vaste ceremonie.

De zogenaamde "waterprocessie".

Dat ging zo: elke feestdag, bij het morgenoffer, ging de Hogepriester in optocht naar de vijver van Siloam. Daar vulde hij een kruik met water. Helder, levend water.

Hij droeg de kruik met water dan door de waterpoort naar de tempel. In processie: een mooie, vrolijke optocht van mensen trok zingend achter hem aan door de stad. Als een kleurrijk lint. Een levende rivier van mensen. Bazuinen klonken. Het tempelkoor zong psalmen uit de Hallelbundel. Bij de tempel liep de hogepriester dan naar het brandofferaltaar en goot de kruik leeg in een soort van stenen trechter bij het altaar. Tegelijk met een beker wijn. De wijn en het water vloeiden door de trechter, door een stenen gootje, naar het Kidrondal. Wijn en water als tekenen van de oogst. Uitgegoten als dankoffer voor de HERE.

Water als herinnering aan het water in de woestijn. Wijn als drank van de vreugde. Water als belofte, dat de HERE in zijn goedheid ook in het nieuwe jaar weer regen zou geven op de akkers en helder water in de bron. En terwijl de hogepriester met die gouden kruik met water naar het altaar liep, citeerde het volk woorden uit de profetieën van Jesaja: "Vol vreugde zullen jullie water putten uit de bron van de redding".

Dia 9

Wat mooi!

En toen gebeurde wat Johannes schrijft:

Dia 10

"Op de laatste dag, het hoogtepunt van het feest, stond Jezus bij de tempel en hij riep: 'Laat wie dorst heeft bij mij komen en drinken! "Rivieren van levend water zullen stromen uit het hart van wie in mij gelooft", zo zegt de Schrift'.

Wie dorst heeft.

Dorst.

Wat voor dorst?

In ons waterrijke Nederland kennen we dat eigenlijk niet. Met onze brede rivieren en enorme regenbuien. Onze koelkasten vol frisdrank en bier.

Dorst? Daar heb ik Jezus niet voor nodig! Ik trek mijn koelkast wel open!

Wat voor dorst?

Ja, de dorst van een mensenhart. De dorst naar liefde. De dorst naar vergeving. De dorst naar omarming en aanvaarding. De dorst naar de zin van het leven. Naar het zien van God.

Die dorst.

Denk aan de vrouw bij de waterput bij de stad Samaria.

Zij wil water putten uit de bron. Want zonder water kun je niet leven.

Dia 11

Jezus raakt met haar in gesprek en laat haar inzien, dat haar dorst dieper zit.

Ze is alleen. Komt bewust op het heetste uur van de dag omdat ze weet, dat er dan geen andere vrouwen bij de bron zijn. Die vrouwen met hun praatjes. Hun blikken.

Want ze is niet getrouwd.

Ja, ze heeft wel een man, maar die trouwt niet met haar. Ze heeft namelijk al 5 mannen gehad. En die mannen hebben haar aan de kant gezet. Afgedaan. Of misschien heeft zij ze zelf wel afgewerkt. Hoe dan ook, haar leven ligt overhoop. Alle eer is weg. Een zee vol schaamte. Een Dode Zee.

Wat doet Jezus met haar?

Wijst hij haar ook af. Keert hij zich ook af als hij merkt wat voor vrouw zij is?

Nee, want dat wist hij al.

Het lijkt er zelfs op, dat hij haar al verwacht. Opwacht.

Omdat hij haar dorst kent.

Haar een nieuw begin wil geven. Vergeving. Aanvaarding. Levend water.

En het gebeurt. Uit haar hart stroomt ook direct levend water: ze loopt de stad in en vertelt vol geestdrift over die man bij de bron. Hij moet wel de Messias zijn, want hij weet alles van mij! Letterlijk vol Geestdrift.

Want dat levende water: dat is de Heilige Geest, die komt.

Die harten vult met hoop en vergeving.

Hoe doe je dat: 'jezelf aansluiten op de bron?', vroegen we.

Door Jezus te volgen en naar hem te luisteren. Door het offer te zien dat hij voor je bracht.

Dát doe de Heilige Geest: Hij verbindt jou met de bron van het leven. Met Jezus zelf en zo met de Vader, die voor eeuwig jouw Vader wil zijn.

Lezen: Openbaring 22: 1-5.

Preek:

Je hebt soms in de krant of een blad twee plaatjes naast elkaar, die precies hetzelfde lijken. Een jongen op de markt met rooie schoenen en om hem heen allerlei mensen en marktkramen.

En dan staat er bij die twee plaatjes: "Zoek de verschillen".

Zo lijken Ezechiël 47 en Openbaring 22 heel erg op elkaar. Alsof het hetzelfde plaatje is. Het gaat weer over een rivier vol helder water. Over vruchtbomen, die veel vrucht dragen. En de bladeren van die bomen geven genezing. Het lijkt bijna hetzelfde.

Toch zijn er verschillen.

Wat is het grootste verschil?

Er is geen tempel. En dus geen altaar.

Er staat een troon. En op die troon zitten God en het lam.

Dat betekent: het offer is gebracht. De zonde is vergeven. De afstand tussen God en mensen is weg.

Levend water stroomt door de nieuwe stad en brengt overal leven. Levensbomen, die elke maand vrucht geven. Elke maand.

Er zijn meer verschillen.

Ook dit: in die nieuwe stad zal niets vervloekts meer zijn. Er is geen zonde meer. Geen kwaad. Geen dood. En dus geen oorlog of geweld. Geen racisme of armoede. Geen dorens en distels. Geen slaafse arbeid. Geen liefdeloosheid. Geen pijn.

En nog een verschil: het zal er geen nacht meer zijn en ook de zon is niet meer nodig, want God zelf is daar en zijn licht zal alles verlichten. De God die de bron is van het licht.

Mensen als wij zullen als koningen heersen tot in eeuwigheid.

De vluchteling wordt een prins en het kassameisje een prinses. Een paria uit India wordt grootgrondbezitter en een beschadigde vrouw wordt een koningin. De dodenakker wordt bij de kinderspeelplaats getrokken.

En het mooiste: we zullen Gods gezicht zien.

We zullen met hem spreken zoals Adam en Eva in de Hof van Eden in de avondkoelte. Alle vragen en twijfels zullen wegsmelten als sneeuw voor de zon. Alles wat we eerst vooral geloofden zullen we dan met eigen ogen zien.

Dat is de belofte van God. Een dode zee wordt levend. Een nieuwe wereld in een nieuw universum. Dat is de boodschap: het leven kan alleen floreren als het verbonden is met de bron van het leven: met de levende God.

Door Jezus komt deze God naar je toe.

Door de Heilige Geest wil hij wonen in je hart en word je met hem verbonden.

En je wordt zelf een bron van levend water. Want je kent door de Geest Gods liefde. Zijn enorme macht. Je kijkt vooruit naar het herstel van deze wereld. Een nieuw Paradijs.

Stel je voor: alle onrecht, alle geweld, alle armoe en discriminatie, alle klimaatproblemen, ziekte en zonde zijn dan voorbij. Dat heeft God beloofd.

Ja, en daar kun je niet over zwijgen. Je mond stroomt over van wat er leeft in je hart. Dit moet iedereen weten.

Stel je open voor hem. Breek met de zonde. Ontmoet jouw God.

En leef!

Amen.

Bij de wet:

Psalm 19 zegt: "De wet van de Heer is volmaakt, levenskracht voor de mens".

De wet is geen juk. Geen strenge regels, die aan je opgedrongen worden. Het zijn woorden, die nog geuren naar het Paradijs. Ze geven levenskracht.